РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация - 2“*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация - 2“.

Публикационната активност е основен показател за развитието на науката и за ефективността на научноизследователската дейност. Чрез публикуването на научни резултати се осигуряват устойчиво развитие на научното знание, обмен на идеи и

ПРОЕКТ

утвърждаване на учените като ключови фактори в обществения и икономическия прогрес. Насърчаването ѝ следва да бъде приоритетна политика, насочена към утвърждаване на научния потенциал, повишаване качеството на изследванията и максимално оползотворяване на експертния капацитет на учените. Чрез повишаването на видимостта на научната продукция се засилват престижът и конкурентоспособността на научните институции, както и доверието към научните резултати, създава се устойчива научна среда и се гарантира приемственост и развитие на научния потенциал, разширява се международното сътрудничество, както и се подпомагат икономиката и обществото чрез приложими научни резултати.

В периода 2021 – 2025 г. се изпълняваше приетата с Решение МС № 733/21.10.2021 г. на Министерския съвет Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“, която приключи успешно. Отчете са нарастване с 8,16% спрямо 2021 г. на броя научни публикации на българските ВУ и НО в списания, реферирани или индексирани в световните бази данни, както и нарастване от 10% на броя научни публикации в отворен достъп. В резултат на успешното пилотно изпълнение на този инструмент е разработено второто издание на програмата. Една от целите на настоящата програма е изследователите от ВУ и НО да бъдат стимулирани да публикуват с по-висок интензитет в издания, които попадат в системата от квартили, а подкрепата за Българската академия на науките (БАН) като водеща научна организация да бъде насочена към нарастване на дела на публикациите в най-авторитетните списания, принадлежащи към първите два квартила - Q1 и Q2. Втората цел на настоящата НП е насърчаване на българските учени, ВУ и НО за ускорено реализиране на политиките за отворен достъп до научна информация, което създава условия за сътрудничество и участие в научни мрежи и проекти.

Допустими бенефициенти по програмата са висшите училища и научните организации в страната с програмна акредитация за образователна и научна степен "доктор" от Националната агенция по оценяване и акредитация и разполагащи с профил в BPOS.

По програмата на изследователи от висшите училища и научните организации ще бъдат предоставяни допълнителни възнаграждения, награди или други финансови стимули за авторство на научни публикации в списания, реферирани или индексирани в световните бази данни Web of Science или Scopus, обвързано със споделяне на научни резултати в BPOS и в институционални или международни хранилища.

Очакван резултат от изпълнението на програмата е повишаване броя на научните публикации с български автори в списания, реферирани или индексирани в световните бази данни Web of Science или Scopus, което ще се отрази положително върху рейтинга на

ПРОЕКТ

висшите училища и научните организации в международните научни класации, както и ще повиши ангажираността на българските учени към инициативата за отворената наука и възприемането ѝ като стандартна практика от научноизследователската общност. По този начин ще се улеснят разпространението и трансферът на знания и достигането им до гражданите и бизнеса, интензифициране на тяхното бързо практическо приложение и въздействие, подпомагане на студенти и обучаващи се, включително в режим на дистанционното обучение, чрез възможността за лесен достъп до научните трудове.

Програмата ще се изпълнява в периода 2026 – 2029 г., като необходимите за изпълнението ѝ средства са в общ размер до 14 668 725 лв., (7 500 000 евро), разпределени, както следва: 2026 г. - 4 889 575 лв. (2 500 000 евро), 2027 г. – 4 889 575 лв. (2 500 000 евро) и 2028 г. - 4 889 575 лв. (2 500 000 евро). Финансирането по програмата ще се извършва от Министерството на образованието и науката (МОН) на принципа на споделено финансиране, като необходимо условие за участие в програмата е НО или ВУ да имат и прилагат вътрешни механизми и правила за стимулиране на публикационната активност на научноизследователските си колективи, както и на отворения достъп до научна информация. Средствата по програмата се разпределят към бенефициентите пропорционално на броя на научните им публикации за предходната година в издания, индексирани в световните бази данни Web of Science или Scopus и попадащи в четирите категории (квартили Q1, Q2, Q3 и Q4), отразяващи техния рейтинг в научните среди.

Предложеният проект на акт няма да окаже въздействие върху държавния бюджет, което е видно от приложената финансова обосновка съгласно Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С проекта на акт не се транспонира европейско законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на Решение на Министерския съвет за одобряване на Националната програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация - 2“ е публикуван на основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

ПРОЕКТ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“.

X

Красимир Вълчев
Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ